

4:e söndagen efter Heliga Trefaldighets dag i nådens år 2022

Intr Ps 27, Gt Jes 65:17-25, Ep Rom 8:18-25, Ev Luk 6:36-42, II Joh 8:1-11, Aft. Rom 2:17-29

Vår käre Herre, Jesus Kristus, du som utransakar oss och känner oss utan och innan, låt ditt heliga Ord som dömer oss alla, ingen undantagen, också få upprätta och hela oss alla, ingen undantagen.

Vi läser idag den märkliga texten om äktenskapsbryterskan som fördes till Jesus. Det må väl först nämnas att detta textavsnitt inte verkar vara ursprungligt hos Johannes, utan kanske snarare har hört till vad Lukas skrev. Varför det har kommit att stå här är okänt. Det råder dock ingen som helst tvekan om att det är äkta och hör med till Nya testamentet.

Den situation som vi möter här är enkel, en vanlig dag i Jesu liv. Han är på tempelplatsen och mycket folk har samlats för att höra honom, och han har satt sig ner och börjat undervisa dem. (En lärare, en rabbi satt alltid när han undervisade.) Men helt oväntat kommer några fariseer och skriftlärda in på scenen och för med sig en kvinna som de nu inför Jesus anklagar för äktenskapsbrott. ”Mästare, den här kvinnan greps på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott. I lagen har Mose befallt oss att stena sådana.” Här reser sig genast en fråga: Var är mannen? Han var ju lika delaktig och, förmodligen, den som initierade det hela. Och Mose lag, som de åberopar, stadgar att båda, både mannen och kvinnan ska straffas med döden. En annan fråga är varför de kommer med henne till Jesus. Ett brott ska ju avgöras, efter två eller tre vittnens utsago, och dömas i domstolen och Jesus är ingen världslig domare. Det verkar som om dessa lagivrare här inte i första hand drivs av omsorgen om Mose och lagens upprätthållande. Vad kan då syftet vara med att ställa henne inför Jesus för att höra hans dom? Svaret ges i vers 6: ”Detta sa de för att snärja honom och ha något att anklaga honom för.” De framställer sitt ärende som att de anklagar kvinnan och vill få en dom, hans dom, fälld över henne, när de i själva verket är ute efter att anklaga Jesus och få en dom fälld över honom. Deras ”pro Mose” fick tydligen stå tillbaka för deras ”anti Jesus”. För att bättre förstå deras fråga bör vi ha i åtanke att judisk rättspraxis hade mildrats redan före Jesu tid så att de mosaiska straffreglerna inte längre strikt tillämpades. Och det lär ha varit fariseerna som förespråkade principiellt mildrade straffsatser. Nå, vad ska han svara? Antingen går han emot praxis och framstår som omänskligt hård och sträng eller så kommer han att säga emot Mose uttryckliga och klara befallning!! Så ungefär kan man naturligtvis uppfatta det. Men jag tror att deras tankar och avsikt var lite annorlunda, att de var riktade mot hans uppträdande i Israel, mot hans ord och gärningar, ja mot det anstötliga: Han tar emot syndare och äter med dem. Mästare, du som inte har kommit för att döma utan för att frälsa, du som har kommit för att uppsöka och frälsa de förlorade, du som har kommit för att kalla syndare till omvändelse – hur går det nu med din lära? Ställd inför ett glasklart äktenskapsbrott och Mose lika glasklara befallning, vad säger du nu då? Ska du kanske sätta dig över Mose och de befallningar han har gett oss?

Man avfördrar alltså Jesus ett domsutslag, men han böjer sig ner och skriver på marken. Vad han skrev förtäljer inte texten, så det vet vi inte. Många har tänkt sig att han anspelar på ett ställe hos profeten Jeremia: ”En härlighetens tron, en urgammal höjd är vår helgedoms plats. HERREN är Israels hopp. Alla som överger dig kommer på skam. De som avfaller från mig liknar en skrift i sanden. De har övergivit HERREN, källan med det levande vattnet” (kap. 17). Om nu detta är rätt så torde det innebära att han skrev deras namn där på marken. I så fall var det en tyst predikan till dem: Döm dig själv innan du dömer din nästa! När de inte tar intryck av detta utan står på sig med sin fråga, så reser sig Jesus upp och fäller sin dom – och den blir inte alls som de hade tänkt sig. ”Den av er som är utan synd må kasta första stenen på henne.”

Men se här skillnaden mellan Jesu dömande och vårt dömande. Vi människor kan döma strängt, många gånger med rätta, många gånger med orätt och alltför strängt. (Även vi kristna som har läst och kan katekesen tycks ha lätt för att glömma förklaringen till 8:e budet.) Alla de närvarande dömde säkert strängt över den här kvinnan och hennes äktenskapsbrott, men utan någon större

känedom om fallet, bara baserat på vad dessa åklagare sa. Så går det ofta till när vi dömer, därför blir emellanåt vårt dömande för strängt och orätt.

Vi människor kan alltså döma strängt. Jesus dömer strängare, ja mycket strängare än vi gör. Vi bedömer och dömer utifrån vad ögonen ser och öronen hör. Jesus dömer inte efter våra relativa måttstockar utan efter Guds lag och därför är hans domar alltid rätta och rättfärdiga. Han dömer även våra innersta tankar och uppsåt och begär. Märk väl, att Jesus här inte på något sätt förringar äktenskapsbrottet och inte heller talar något emot Mose lag. Nej synd är synd och brott mot Guds heliga lag, och lagen fast och evig och orubblig, ja inte en enda bokstav, inte en prick av lagen ska förgås. Men han dömer inte bara den yttre, uppenbara gärningen utan även hjärtanas hemliga tankar och begär. Så står då inte bara kvinnan där med sin synd utan även dessa fariseer och skriftlärda står där träffade och avslöjade: ”Den av er som är utan synd må kasta första stenen.” (Med de orden påminner han dem även om straffrättsbestämmelserna i Mose lagregler: ”Efter två eller tre vittnens utsago ska han dödas. Ingen ska dömas till öden efter endast *ett* vittnesmål. Först ska vittnenas hand lyftas mot honom för att döda honom och sedan hela folkets hand. Du ska skaffa bort det onda från dig.”) Så står de då där träffade. Den stora skillnaden mellan henne och dem krympte ihop till ett intet; de var själva syndare, de likaväl som hon. Men mina vänner, inte bara de som var med där och då: vi står också träffade av samma ord: Den av er som är utan synd. Där står vi alla – här är ingen åtskillnad. Syndafall sker av och till i en kristen församling. Har du tänkt på, vem du än är, att nästa syndafall kan vara ditt. Vad gör du då??

Dessa herrar stod här inför sitt livs tillfälle och begick sitt livs misstag. De är träffade och står där som syndare, de likaväl som hon, omskakade och uppväckta ur sin egen lagrättfärdighet – och alldeles framför dem står syndares Frälsare. Vilket nådetillfälle! Och även om oss gäller: om du har fallit i synd, om du blivit träffad och slagen av lagen, så må du även i den mörka stunden minnas att Jesus är *syndares* Frälsare. Dessa herrar begick här sitt livs misstag. De gick bort, bort från Jesus. Gör aldrig samma misstag du! En träffad och slagen syndare ska för sitt liv inte gå bort från Jesus utan fly till honom, vända tillbaka till honom. Kristi församling finns till för att upprätta fallna syndare, där finns nåden, förlåtelsen och upprättelsen.

Dessa fariseer och skriftlärda gjorde även ett annat misstag. De ämnade utnyttja denna kvinna och hennes äktenskapsbrott för att tadla Jesus. De tänkte ont, men Gud vände det till godo. Utan att själva förstå det förde de denna arma kvinna till den person som hon mest av allt under solen behövde få komma till i denna stund. Vad de hade väntat sig för svar av Jesus vet vi inte, men resultatet blev att hon fördes fram till och fick träffa den enda människan på jorden som kunde hjälpa henne ur hennes syndafall. Här står då åter syndaren öga mot öga med syndares Frälsare, och till skillnad från hennes åklagare så går hon inte bort; hon står kvar och lyssnar till och tar emot Jesu ord: ”Inte heller jag dömer dig. Gå och synda inte härefter.” Vilken förvandling, vilken lycka! Med lagens tunga dom över sig kommer hon bävande till Jesus, avlöst, med synden förlåten får hon gå hem från detta underbara möte. Han har ju sagt: ”Den som kommer till mig honom ska jag sannerligen inte kasta ut.” Här bevisas även inför våra ögon hur Jesu, Guds Sons, blod renar från all synd. Därför sjunger vi också: ”Jesus mottar syndare, Säg det tröstens ord till alla, Vilka glömt sin Skapare Och i synd och laster falla. Detta blott kan räddning ge: Jesus mottar syndare.” Det är många brister i vårt kristenliv; det fattas mycket i vår helgelse. Visst kan det kännas tungt när vi förnimmer detta. Men kära vänner, tänk inte bara så, betänk istället att det var just därför, därför att vi är sådana vi är, som Jesus Kristus är kommen i världen. Det var även för alla dessa våra tillkortakommanden och underlåtenhetssynder som han dog på korset. Han fullgjorde vad vi borde och blev vår rättfärdighet. Så finns nu inte längre någon fördömelse för dem som är i Kristus Jesus. Amen. Det är visst och sant.

Jesu, din förtjänst låt vara hela min teologi. Låt din Ande mer förklara, att du själv köpt mig fri.